

Honorowi i zasłużeni mieszkańcy

Honorowe Obywatelstwo Wolborza

Honorowe Obywatelstwo Wolborza jest wyrazem najwyższego uznania dla osób nie będących mieszkańcami Gminy Wolbórz, a których działania i postawa pozostawiły trwały ślad w historii i wizerunku miasta oraz przyczyniły się do rozwoju w dziedzinie życia społecznego, gospodarczego lub nauki i kultury.

Rada Miejska Wolborza od 2011 roku przyznaje takie wyróżnienie.

Honorowi Obywatele Wolborza

Ks. Arcybiskup Władysław Ziółek

Urodził się 22 czerwca 1935 roku na terenie Gminy Wolbórz we wsi Komorniki. Szkołę podstawową ukończył w Wolborzu, a potem uczęszczał do VI Liceum Ogólnokształcącego im. Joachima Lelewela w Łodzi. Jednocześnie był uczniem łódzkiego Niższego Seminarium Duchownego. Po maturze rozpoczął naukę w Wyższym Seminarium w Łodzi. Święcenia kapłańskie otrzymał w Rzymie 13 lipca 1958 r. z rąk arcybiskupa Józefa Gawliny. Odbył studia doktoranckie z prawa kanonicznego na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim. Przeszedł trzyletnią praktykę w Rocie Rzymskiej. W tym czasie ukończył także Wyższą Szkołę Literatury Łacińskiej.

12 marca 1980 r. papież Jan Paweł II mianował go na biskupem pomocniczym diecezji łódzkiej i biskupem tytularnym Risinio w Dalmacji. Sakrę biskupią otrzymał 4 maja 1980 r. z rąk biskupa Józefa Rozwadowskiego. Po przejściu bpa Rozwadowskiego na emeryturę, 24 stycznia 1986 roku został mianowany biskupem diecezjalnym łódzkim. W czasie trzeciej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski w dniu 13 czerwca 1987 roku podejmował Dostojnego Gościa w Łodzi, będącej kolejną stacją Kongresu Eucharystycznego.

25 marca 1992 roku Diecezja Łódzka została podniesiona do rangi archidiecezji, bezpośrednio podległej Stolicy Apostolskiej i wtedy bp Władysław Ziółek stał się pierwszym arcybiskupem łódzkim.

W 2004 roku ustanowiono nową prowincję kościelną- metropolię łódzką, w skład której weszły archidiecezja łódzka i diecezja łowicka. Tym samym arcybiskupa Władysława Ziółka podniesiono do rangi metropolity.

Od najmłodszych lat ks. Arcybiskup związany był z Wolborzem. Jest niekwestionowanym autorytetem w naszej społeczności. Służy radą, pomocą i troszczy się o dobro i rozwój naszej parafii i gminy. Dzięki wytrwałym wysiłkom ks. Arcybiskupa nasz kościół parafialny odzyskał statut kolegiaty i przywrócono kapitułę. Arcybiskupowi zawdzięczamy w bardzo dużym stopniu starania o odzyskanie praw miejskich, które zostały utracone w 1870 r.

Ks. Arcybiskup angażuje się i chętnie uczestniczy w wielu istotnych wydarzeniach i uroczystościach związanych z historią naszego terenu, życiem gospodarczym i kulturalnym. Jest Honorowym Członkiem Stowarzyszenia Przyjaciół Wolborza. Chętnie podkreśla swoje korzenie i przywiązanie do ziemi wolborskiej.

Antoni Karlak - Wójt Gminy Jabłonka

Antoni Karlak jest rodowitym Orawianinem. Urodził się 07.08.1951 roku w Lipnicy Wielkiej. Tam też spędził swoje dzieciństwo, wzrastał w orawskiej kulturze i tradycji a także w kulcie ciężkiej i uczciwej pracy.

Los zdecydował, że w 1969 roku z dalekiej Orawy przyjechał do Wolborza, aby uczyć się w technikum mechanizacji rolnictwa. Tu spędził trzy lata zakończone uzyskaniem świadectwa dojrzałości.

To właśnie w tym czasie zrodziło się wiele przyjaźni, dobrych relacji i powstała silna więź z naszym miastem, która trwa do dzisiaj. Po zakończeniu nauki wrócił na Orawę. Zbudował od podstaw i rozwinął bardzo dobrze prosperującą firmę w branży drzewnej. W jego sercu tkwiły jednak niewykorzystane pokłady społecznej pasji. Przez 24 lata był wybierany radnym gminy Jabłonka. W latach 1998 - 2002 pełnił funkcję przewodniczącego Rady Gminy Jabłonka. Jesienią 2006 roku zostaje wybrany wójtem gminy Jabłonka - orawskim gazdą. Zostawia firmę i bez reszty poświęca się pracy na rzecz swojej ukochanej Orawy i jej mieszkańców.

Efektom ciężkiej pracy samorządowej jest prężny rozwój gminy, a co za tym idzie liczne nagrody i wyróżnienia w prestiżowych konkursach i rankingach.

Wielkim osiągnięciem Wójta Antoniego Karlaka jest rozwinięta współpraca z gminami partnerskimi, do których gmina Wolbórz się zalicza. Partnerstwo pomiędzy samorządami miasta i gminy Wolbórz oraz gminą Jabłonka przyniosło wiele wymiernych korzyści na płaszczyźnie samorządowej, kulturalnej i oświatowej. Nasze miasto i gmina dzięki tej współpracy stały się znane na Orawie a także w wielu zakątkach Europy. Przedstawiciele samorządu i grup młodzieży z Wolborza spotykają się zawsze na Orawie z bardzo serdecznym przyjęciem i wielką gościnnością.

Maria Wichowa - profesor zw. dr habilitowana

Profesor Maria Wichowa jest osobą, która darzy Wolbórz i jego mieszkańców wielką sympatią. W swojej pracy naukowej i dydaktycznej promuje nasze miasto wśród innych miast województwa łódzkiego i w całym kraju. Szczególną pozycję w badaniach naukowych Pani Profesor zajmuje postać Andrzeja Frycza Modrzewskiego, wielkiego wolborzanina. Dokonania największego pisarza politycznego doby renesansu wzbudzają

w Nominowanej głęboki szacunek i uznanie. Bliska Jej sercu jest także „mała ojczyzna” Modrzewskiego, czyli miasto i gmina Wolbórz, mieszkańcy, ich historia i współczesne osiągnięcia.

Od blisko 20 lat Pani Maria Wichowa służy radą i pomocą, owocnie współpracuje ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Wolborza szczególnie przy organizowaniu ważnych w historii miasta obchodów rocznicowych w tym:

- 500 rocznicy urodzin największego pisarza politycznego doby renesansu Andrzeja Frycza Modrzewskiego i 40-lecia Stowarzyszenia Przyjaciół Wolborza w 2003 r.,
- 45-lecia Stowarzyszenia Przyjaciół Wolborza w 2008 r.,
- 600. rocznicy bitwy pod Grunwaldem w 2010 r.,

- 50-lecia Stowarzyszenia Przyjaciół Wolborza w 2013 r.,
- 950-lecia miasta Wolborza w 2015 r.

Inicjuje także wizyty grup studentów w Wolborzu, które mają na celu poznanie historii miasta i dokonujących się zmian w infrastrukturze naszej „małej ojczyzny”. Jest organizatorką konferencji naukowych, a następnie skutecznie doprowadza do wydania drukiem materiałów z tychże konferencji. Zaznaczyć należy, iż działania te nie mają podłoża komercyjnego. Wypływają z potrzeby udostępniania wiedzy i szczerzej sympatii do wolborzan, miasta i gminy Wolbórz.

Robert Grudzień - muzyk, kompozytor, dyrektor festiwali muzycznych

Pan Robert Grudzień jest już laureatem wyróżnienia „Zasłużony dla Gminy Wolbórz”, które przyznane zostało mu przez Radę Miejską w Wolborzu w 2017 r. Jest uznanym w kraju i za granicą muzykiem i kompozytorem. Na co dzień pracuje jako solista Filharmonii Lubelskiej. Organizuje prestiżowe koncerty, spektakle i festiwale muzyczne. Jego działalność związana z promocją Wolborza i sławieniem od 12 lat koncertów Letniego Festiwalu w Kolegiacie jest już znana w całym kraju. W roku 2018 Pan Robert Grudzień zorganizował w kraju sto wydarzeń w ramach autorskiego projektu „Zrozumieć Niepodległą z okazji 100. Rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości. W narodowy projekt włączony został także Wolbórz, gdzie odbył się koncert Państwowego Ludowego Zespołu Pieśni i Tańca Mazowsze. Jego wszechstronne kontakty w środowisku artystycznym z powodzeniem wykorzystywane są w Wolborzu podczas organizowania wydarzeń kulturalnych.

Działalność artystyczna, organizacyjna i charytatywna przyniosły Panu Robertowi Grudniowi szereg nagród i wyróżnień, m.in. w 2006 r. z rąk Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Kazimierza Michała Ujazdowskiego - Medal „Zasłużony dla Kultury Polskiej. Pan Robert Grudzień jest honorowym obywatelem: Leżajska (1997), Zelowa (2000), Jędrzejowa (2001), Stalowej Woli (2001), Stromca (2012), Lipska (2013).

Grzegorz Lorek

Pan Grzegorz Lorek ma 52 lata (ur. 31.10.1970r), to doświadczony samorządowiec, z wykształcenia magister wydziału prawa i administracji, absolwent Wyższej Szkoły Liderów. Przeszedł w swoim zawodowym życiu każdy szczebel administracji samorządowej, począwszy od referenta, poprzez stanowisko kierownika, naczelnika wydziału skarbu do wiceburmistrza. Jego doświadczenie i zrozumienie problematyki zarządzania gminą i województwem (... był radnym rady miasta i radnym sejmiku województwa łódzkiego...) z powodzeniem wykorzystuje dziś jako Poseł na Sejm 8 i 9 kadencji parlamentu. Jest w Sejmie członkiem czterech komisji, przewodniczącym dwóch podkomisji i wiceprzewodniczącym komisji ustawodawczej. To bardzo aktywny polityk, sejmowy sprawozdawca, mający na koncie ponad 200 wystąpień.

Realizując swoje zawodowe życie w krajowej polityce, wyznaczającej kierunki rozwoju Rzeczypospolitej, jest bardzo aktywnym politykiem na szczeblu regionu i naszej gminy. Grzegorz Lorek uchodzi za bardzo skutecznego posła, który zabiega o rządowe wsparcie finansowe realizowanych inwestycji na szczeblu regionalnym w powiecie piotrkowskim i w gminie Wolbórz.

W trudnym okresie gospodarczym związanym z pandemią Poseł Grzegorz Lorek nie odmawiał

pomocy i wspierał Gminę Wolbórz pozyskując dla naszego samorządu milionowe dotacje rządowe na realizowane inwestycje, m.in na budowę Szkoły Podstawowej w Golezjach Dużych oraz zakup pożarniczych wozów bojowych dla Sołectw Lubiaszów i Prosenie. W sumie kwota dotacji wyniosła ponad 1,8 mln zł.

Zrealizowana już pomoc w pozyskiwaniu rządowych dotacji dla Gminy Wolbórz nie jest ostatnią nad którą wraz z samorządem Miasta i Gminy Wolbórz Poseł Grzegorz Lorek pracuje. Należy mieć nadzieję, że jego skuteczna sejmowa praca, nadal będzie przekładała się na pomaganie naszym Małym Ojczyznom, za co już teraz pragnę serdecznie podziękować.

Zasłużony dla Gminy Wolbórz

„Zasłużony dla Gminy Wolbórz” to tytuł, który jest wyrazem wyróżnienia i uznania. Nadawany jest za wybitne zasługi dla rozwoju Gminy osobom fizycznym, organizacjom i instytucjom, które w sposób widoczny i niepodważalny przyczyniły się do zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej, i które za swoją działalność zawodową i społeczną, szczególnie zasłużyły się Gminie, przyczyniając się do jej rozwoju, pomnażania dobrobytu lub popularyzowania osiągnięć. Tytuł „Zasłużony dla Gminy Wolbórz” może być nadawany pośmiertnie. Rada Miejska nadaje tytuł od 2011 roku.

Stowarzyszenie Przyjaciół Wolborza

Jest to organizacja, która istnieje ponad 50 lat. W roku 2013 obchodziła swój okrągły jubileusz. Od chwili powstania tj. od 1963 roku członkowie SPW rozpoczęli systematyczną i wielostronną pracę na rzecz Wolborza, mającą na celu poprawę warunków bytowych mieszkańców, poprawę estetyki naszej miejscowości oraz ocalenie od zapomnienia bogatej historii Wolborza i gminy. Już w roku założenia organizacji powstała Izba muzealna im. A. Frycza Modrzewskiego. Rozpoczęto gromadzenie eksponatów z zakresu archiwistyki, numizmatyki i archeologii. Od 1965 r., z inicjatywy SPW, rozpoczęły się badania archeologiczne prowadzone przez pracowników Muzeum Archeologii i Etnografii w Łodzi, a znalezione eksponaty wzbogaciły zbiory muzeum w Łodzi, natomiast ich część pozostała w Izbie SPW. Dziś zbiory te mieszczą się w Pożarniczym Centrum Historyczno-Edukacyjnym Ziemi Łódzkiej w Wolborzu.

Stowarzyszenie od wielu lat organizuje co roku konkursy wiedzy o Wolborzu i regionie wśród młodzieży szkolnej oraz konkursy rysunkowe dla przedszkolaków, jak również rajdy rowerowe śladami Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Stałym punktem działalności jest konkurs na najładniejszy ogródek i balkon, który ma na celu podniesienie estetyki Wolborza. Cieszy się on z roku na rok, coraz większym zainteresowaniem.

Dzięki Stowarzyszeniu powstało wiele cennych inicjatyw, jak np.: budowa Domu Kultury, podłączenie sieci wodociągowej czy gazowej. Stowarzyszenie Przyjaciół Wolborza było jako pierwsze propagatorem przywrócenia Wolborzowi praw miejskich, z którą to inicjatywą wyszło już w latach 70. Jednak wówczas nie było sprzyjających ku temu warunków gospodarczych. Kiedy szanse na zmianę statusu Wolborza stały się realne, SPW poparło oraz propagowało tę inicjatywę wśród mieszkańców Wolborza i gminy.

Chór „Cantate Deo”

Chór istnieje już 110 lat. W roku 2014 obchodził swój doniosły jubileusz.

Założył go pan Edward Mąkosza w 1904 roku. Złożony był z członków orkiestry dętej i zespołu dramatycznego, które prowadził Mąkosza. Ówcześni chórzyci występowali nie tylko podczas liturgii kościelnej, ale często w koncertach, wieczornicach czy przedstawieniach organizowanych przez swojego dyrygenta. Od 1912 roku chór prowadzony był jeszcze przez 5 organistów, aż do września 1989 r. Od tego momentu chór prowadzi organista pan Dariusz Łęczycki. Przełomowym okresem był rok 2004, kiedy to chór świętował 100-lecie swojej działalności. Przybyło wówczas kilkunastu nowych, młodych chórzystów. Chór uświetnia i wzbogaca swym śpiewem nie tylko liturgię świętą, ale i inne uroczystości o charakterze państwowym. Koncertuje również poza granicami gminy.

Chór „Cantate Deo” ma wybitne znaczenie dla kultury na terenie gminy Wolbórz. Od 110 lat przez wykonywanie swej liturgicznej ale i społecznej służby podnosi piękno świętych obrzędów, budując wiernych i stając się dla nich źródłem duchowego dobra. Pielęgnowuje od ponad wieku również klasyczny, łaciński śpiew kościelny. Sięga także po perełki pieśni chóralnych z klasycznych oper, choćby, Stanisława Moniuszki, Mozarta czy J.S. Bacha. Bierze udział w ważnych wydarzeniach dla gminy, kultywuje również tradycje śpiewu chóralnego poprzez zachęcanie nowych, zdolnych i młodych osób do zasilenia i wzbogacenia swym głosem tej organizacji. Wszędzie, gdzie jest słuchany spotyka się z uznaniem i głosami podziwu dla wysokiego poziomu artystycznego. Doskonale przy tym promuje miasto i gminę Wolbórz.

Można powiedzieć, że jest ambasadorem kultury gminy Wolbórz. Dzięki „Cantate Deo” gmina zyskuje na promocji, wszak może pochwalić się jednym z najstarszych chórów w Polsce.

Krystyna Wieczorek - poetka, pisarka, twórczyni ludowa

Pani Krystyna Wieczorek w swojej bogatej twórczości literackiej z ogromnym pietyzmem pielęgnuje regionalny dorobek kulturalno-obyczajowy ziemi wolborskiej. Debiutowała w 1995 r. na łamach kwartalnika „Siódma Prowincja”.

Wiersze poetki często publikowano na łamach prasy kulturalnej i antologii literackich. Ukazały się także w dwóch samodzielnych tomikach poetyckich: "Rozmyślaniu" (2003) i "Wspomnieniach" (2006).

Dużą popularność przyniosły autorce utwory prozatorskie, przede wszystkim saga młynarska "Młyn na Stawkach", którą wysoko ocenili nie tylko recenzenci, ale również historycy i etnografowie, ponieważ utrwała historię ziemi wolborskiej oraz obyczaje i obrzędy minionych generacji.

Warto również wspomnieć o pracach poradnikowych, które podobnie jak jej twórczość literacka, nawiązują do regionalnej tradycji: "Jadło piotrkowskie", "Regionalne nalewki i ciasta". Broszura "Nasza tradycja - obrzędy i zwyczaje w powiecie piotrkowskim" przybliżyła natomiast czytelnikom dawne obyczaje i tradycje, z których wiele po woli odchodzi w zapomnienie. Z okazji 600-tnej rocznicy Bitwy pod Grunwaldem, autorka wydała okolicznościowy album, w którym przypominała przemarsz króla Jagiełły i jego rycerstwa pod Grunwald opisując poszczególne miejscowości. Natomiast w 2012 roku ukazała się I część publikacji „Wolbórz i okolice w mrokach dziejów i

dziś". Wszystkie wydane dotychczas książki pani Wieczerek są cennym źródłem wiedzy i informacji o obyczajach, obrzędach, kulturze i historii regionu woliborskiego. Autorka, jako jedna z nielicznych, utrwała lokalne zwyczaje zachowując je w pamięci dla potomnych. Pani Krystyna Wieczerek jest laureatką wielu nagród i wyróżnień. Została doceniona jako popularyzatorka kultury i tradycji swojego regionu, za co odznaczono ją "Orderem Serca - Matkom Wsi" (2002) oraz "Medalem za zasługi dla Ruchu Ludowego im. Wincentego Witosa" (2004). Działalność pisarki doceniły ponadto władze lokalne i państwowe. Nagradzały ją władze powiatu piotrkowskiego, Marszałek Województwa Łódzkiego oraz Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, nadając jej prestiżową Odznakę Honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. W 2012 roku pisarka otrzymała za całokształt osiągnięć w zakresie publikacji o Ziemi Łódzkiej prestiżową nagrodą Superekslibrisu Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi. Nieoceniony jest również jej wkład w promocję gminy Wolbórz.

Robert Grudzień - muzyk, kompozytor, dyrektor Letniego Festiwalu w Kolegiacie

Pan Robert Grudzień jest wybitnym artystą muzykiem, kompozytorem i dyrektorem wielu muzycznych festiwali, w tym naszego Letniego Festiwalu w Kolegiacie Wolborskiej. Na co dzień pracuje jako solista Filharmonii Lubelskiej. Organizuje prestiżowe koncerty, spektakle i festiwale muzyczne w całej Polsce. Jest absolwentem Liceum Muzycznego w Lublinie, Akademii Muzycznej w Łodzi oraz Hochschule für Musik w Düsseldorfie. Brał udział w kursach mistrzowskich w Szwajcarii i Republice Czeskiej. Znany jest jako koncertujący organista. Od kilku lat czynnie udziela się jako pianista i klawesynista. Jego nazwisko wielokrotnie pojawia się w programach koncertowych obok najwybitniejszych artystów różnych dziedzin i specjalności. Jest dyrektorem Fundacji im. Mikołaja z Radomia, która organizuje liczne koncerty oraz akcje na rzecz zabytkowych organów w Polsce. Wykłada również gościnnie w Szwajcarii i Niemczech. To właśnie dzięki Panu Robertowi Grudniowi w Kolegiacie Wolborskiej od 10 lat odbywają się koncerty w ramach Letniego Festiwalu. Stanowią one nie tylko doskonałą rozrywkę i formę spędzenia wolnego czasu, ale co ważne, posiadają także walor edukacyjny. Mieszkańcy naszej gminy mają możliwość za darmo obcowania z kulturą wyższą, poznania dzieł muzyki klasycznej zarówno polskiej jak i światowej.

Bogdan Szulc - samorządowiec, współinicjator partnerstwa gmin Wolbórz - Jabłonka.

Pan Bogdan Szulc działał aktywnie na wielu polach: oświatowym, samorządowym czy społecznym. Od 1989 r. do 2008 r. był dyrektorem woliborskiego Technikum, a potem Zespołu Szkół. Za jego kadencji szkoła rozwinęła się dynamicznie, powstały nowe, atrakcyjne kierunki kształcenia, a młodzież przyjeżdżała z różnych zakątków Polski, by uczyć się do Technikum Hodowli Koni. To właśnie na 40-lecie zarządzanej przez siebie szkoły (w czerwcu 2007 r.), której absolwentem był Antoni Karlak wójt gminy Jabłonka, narodził się pomysł zawiązania partnerstwa między obiema gminami, które trwa do dziś i ma się doskonale, przynosząc bardzo pozytywne efekty. W latach

2002-2010 i 2014-2018 pan Bogdan Szulc pełnił funkcję przewodniczącego Rady Gminy, a potem Rady Miejskiej. To były lata bardzo owocnej i przyjacielskiej współpracy z wójtem Henrykiem Sękem. Udało się zrealizować wiele ważnych inwestycji dla gminy Wolbórz, w tym powstanie Pożarniczego Centrum Historyczno-Edukacyjnego Ziemi Łódzkiej w Wolborzu - jedynej w województwie łódzkim o takim charakterze placówki muzealnej. Kluczową sprawą było odzyskanie praw miejskich dla Wolborza. Pan Bogdan Szulc osobiście zabiegał o pozytywny wynik konsultacji społecznych, rozmawiając z mieszkańcami, analizując wszystkie za i przeciw, rozwiewając wątpliwości. Od momentu nawiązania partnerstwa z gminą Jabłonka Pan Bogdan Szulc zabiegał o jak najlepsze relacje między gminami. Dbał o kontakty na polu oświatowym - partnerskie wizyty szkół, na polu kultury - wymiana zespołów i różnych grup społecznych. Zabiegał o to, by mieszkańcy gminy Wolbórz mogli jak najlepiej poznać kulturę Orawian. Podobnie, jak wójt Henryk Sęk, tak i pan Bogdan Szulc utrzymywał i nadal utrzymuje przyjacielskie kontakty z samorządem gminy. Jako nauczyciel, samorządowiec troszczył się o każdego mieszkańca swojej gminy. Dbał, by ludzie chcieli ze sobą współpracować na rzecz społeczności, która mu zaufała.

Henryk Sęk - samorządowiec, współinicjator nawiązania współpracy partnerskiej z gminą Jabłonka.

Pan Henryk Sęk od 1997 roku aż do 2010 roku piastował funkcję wójta gminy Wolbórz, a od 2010 do 2018 roku pracował jako radny Rady Miejskiej w Wolborzu. W tym czasie Wolbórz zaczął dynamicznie się rozwijać: powstały nowe, duże zakłady pracy i centra logistyczne. Gdy pojawiła się propozycja współpracy partnerskiej z Jabłonką, wójt Sęk z ochotą przystał na to i w listopadzie 2007 roku nastąpiło uroczyste podpisanie porozumienia. W relacjach z samorządowcami gminy Jabłonka, z przedstawicielami różnych środowisk: oświaty, kultury czy sportu była i jest widoczna niezwykła serdeczność. Szczególna, wręcz przyjacielska relacja łączy wójta Henryka Sęka z wójtem Antonim Karłakiem. Obaj panowie zawsze odnosili się do siebie z niezwykłą serdecznością i otwartością. Pan Henryk Sęk nawet po zakończeniu kadencji na stanowisku wójta, nadal utrzymuje przyjacielskie kontakty z Jabłonką, co świadczy o sile partnerstwa, które nie wynikało tylko z pełnionej funkcji, ale zaowocowało przyjaźnią na długie lata. Pełniąc obowiązki wójta, dostrzegał drugiego człowieka. Dbał o społeczność gminną, zauważając i tych, najbardziej potrzebujących.

Jadwiga Banasziewicz - nauczyciel, społecznik

Pani Jadwiga Banasziewicz jest mieszkanką Wolborza, która od czasu rozpoczęcia swojej drogi zawodowej, będąc nauczycielem z oddaniem traktowała misję przekazywania wiedzy kilku pokoleniom Wolborzan. Zamiłowanie do ziemi ojczystej zaowocowało na przestrzeni wielu lat organizacją obozów, wycieczek, rajdów i biwaków, w których brały udział setki mieszkańców naszej gminy. Na szczególne uznanie zasługuje działalność Pani Jadwigi Banasziewicz w Związku Harcerstwa Polskiego, w którym otrzymała nagrodę za całokształt pracy na rzecz propagowania i rozwoju harcerstwa. Dziś Pani Jadwiga Banasziewicz jest wieloletnim członkiem Stowarzyszenia Przyjaciół Wolborza, od 20 lat aktywnie działa w Wolborskim Towarzystwie Kultury i Turystyki,

które jest głównym inicjatorem wielu popularnych wypraw rowerowych, wycieczek i wyjazdów na wydarzenia kulturalne dla mieszkańców gminy. Jest zaangażowana w życie lokalnej społeczności, cały czas aktywna, skora do pomocy i zawsze stara się jak najlepiej promować naszą „Małą Ojczyznę”

Andrzej Kotlicki - kustosz Muzeum Pożarniczego w Wolborzu

Pan Andrzej Kotlicki jest mieszkańcem Wolborza, który wpisał się na stałe w historię naszego miasta, dzięki swojej pasji związanej z kultywowaniem tradycji i upowszechnianiem działalności ochotniczych straży pożarnych. Dzięki zaangażowaniu Pana Andrzeja ocalono od zniszczenia i zapomnienia wiele cennych eksponatów strażackich, które prezentowane są teraz w jedynym na terenie województwa łódzkiego Muzeum Pożarniczym. Pożarnicze Centrum Historyczno-Edukacyjne Ziemi Łódzkiej to powstało w 2007 roku z inicjatywy Pana Andrzeja Kotlickiego, który zaraził swoją pasją lokalne środowisko pożarnicze. Dziś Pan Andrzej Kotlicki jest opiekunem zbiorów Muzeum, promuje placówkę oraz wolborskie tradycje pożarnicze w całej Polsce. Jest osobą znaną i cenioną w środowisku pożarniczym w całym kraju o czym świadczą liczne zaproszenia i udział nominowanego do wyróżnienia w wielu regionalnych i krajowych wystawach prezentujących historię i nowoczesność straży pożarnych.

Towarzystwo Sportowe Szczerbiec Wolbórz (w imieniu klubu nagrodę odebrał Adam Kołodziejczyk, prezes T.S. Szczerbiec)

Towarzystwo Sportowe Szczerbiec Wolbórz to społeczna organizacja sportowa. Od momentu powstania w 1921 roku nieprzerwanie prowadzi działalność w zakresie szkolenia sportowego, popularyzacji sportu i zdrowego trybu życia, jak również wychowania młodzieży w duchu zdrowej rywalizacji sportowej. W roku 2021 T.S. Szczerbiec obchodziło 100-lecie działalności.

Pierwsze konięcia piłki, będące preludium do rozpoczęcia zorganizowanej działalności sportowej na naszym terenie, miały miejsce po skierowaniu do pracy w bogusławickiej stadninie koni Rudolfa Jasska i Stefana Pindla, którzy to przywieźli ze sobą prawdziwą, skórzaną piłkę. Narastająca sympatia do nowego sportu doprowadziła do decyzji o sformalizowaniu działania. Pierwsze, ogólne zebranie założycielskie odbyło się w końcówce 1921 roku, a reprezentanci ze strony Wolborza i Bogusławic podjęli na nim decyzje: o utworzeniu klubu sportowego, wyborze biało - czerwonych barw oraz - jednogłośnie - o przyjęciu zaproponowanej przez Rudolfa Jasska nazwy - TOWARZYSTWO SPORTOWE SZCZERBIEC.

Dziś wolborski Szczerbiec to ponad 100 młodych zawodników z terenu gminy i nie tylko, drużyna seniorów od lat prezentująca stabilny poziom w Klasie Okręgowej, zatrudnieni licencjonowani trenerzy prowadzący regularnie zorganizowane zajęcia sportowe. Towarzystwo Sportowe Szczerbiec Wolbórz, które przez 100 lat nieprzerwanie działa na rzecz społeczeństwa wolborskiego w pełni zasługuje na tak szczególne wyróżnienie, jakim jest tytuł „Zasłużony dla Gminy Wolbórz”.

Ryszard Reczulski

Absolwent Politechniki Śląskiej w Gliwicach na Wydziale Mechanicznym. Wieloletni nauczyciel przedmiotów zawodowych w ówczesnym Technikum Mechanizacji Rolnictwa w Wolborzu, wychowawca i kierownik warsztatów. Inicjator współpracy między Gminą Wolbórz a Gminą Jabłonką na Orawie. Pan Reczulski był wychowawcą klasy, w której naukę pobierał Pan Antoni Karlak. Po zakończeniu nauki i powrocie p. Karlaka na Orawę, po latach kontakt wychowawcy i ucznia zaowocował nawiązaniem współpracy pomiędzy gminami. Dziś Antoni Karlak jest wójtem gminy Jabłonka na Orawie, a piękną przyjaźń między gminami kontynuują kolejni wójtowie Wolborza Henryk Sęk i Burmistrz Andrzej Jaros.

Stanisław Mordaka

Komendant miejsko-gminny ZOSP RP w Wolborzu druh Stanisław Mordaka pełnił tę funkcję przez 20 lat. Ze środowiskiem strażackim związany był już od wczesnych lat młodości. Aktywnie udzielał się w wolborskiej straży, również kolejno jako skarbnik, wiceprezes i prezes. Był zawsze w gotowości, także z racji bliskiego sąsiedztwa z remizą strażacką. Wraz z druhami brał udział w wielu społecznych inicjatywach, m.in. w pracach gospodarczych, w organizacji balów i zabaw sylwestrowych, z których dochód przeznaczany był na działalność wolborskiej jednostki. Jako komendant czynnie brał udział w każdej uroczystości czy to o charakterze państwowym, strażackim, kościelnym lub lokalnym. To on uczył poczty sztandarowe jak powinien wyglądać ceremoniał ze sztandarem, jak zachować się podczas uroczystości.

Zabiegał o to i pilnował, by każda jednostka pożarna w gminie Wolbórz była jak najlepiej przygotowana do służby, aby była w gotowości operacyjno-technicznej, aby strażacy ochotnicy zawsze mieli aktualne badania i szkolenia.

Komendant Stanisław Mordaka brał aktywny udział w organizacji i przebiegu gminnych zawodów strażackich. Wraz z zarządem organizował i przeprowadzał gminne eliminacje Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej "Młodzież zapobiega pożarom". Bardzo aktywnie włączył się w powstanie jedyne w województwie łódzkim muzeum pożarnictwa w Wolborzu. Na bieżąco współpracował również z władzami samorządowymi gminy Wolbórz, z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, Zarządem Powiatowym i Gminnym ZOSP RP oraz innymi instytucjami.

Zenon Puchała

Zenon Puchała - długoletni wiceprezes Stowarzyszenia Przyjaciół Wolborza. Przypadający w 2023 roku jubileusz 60- lecia Stowarzyszenia Przyjaciół Wolborza jest doskonałą okazją aby uhonorować najaktywniejszych członków tej organizacji. Do takich należy bez wątpienia pan Zenon Puchała, który jako wiceprezes mocno wspiera działania Stowarzyszenia. Od ponad trzech dekad działa społecznie dla dobra Wolborza i gminy. Swoją pracę zawodową jako nauczyciel historii i geografii oraz jako długoletni wicedyrektor Szkoły Podstawowej w Wolborzu połączył z powodzeniem z pracą społeczną na rzecz zachowania lokalnego dziedzictwa i historii. Swoją wiedzę chętnie dzieli się poprzez oprowadzanie licznych grup po Wolborzu (m.in. naukowców z polskiej Akademii Nauk, absolwentów Liceum Pedagogicznego w Wolborzu, itp.), spotkania z młodzieżą, jak i udział w projektach historyczno-kulturalnych. Często oprowadzał grupy również po naszym Centrum

Pożarniczym opowiadając o bogatej przeszłości Wolborza.

Sztandarowym punktem jego działalności w Stowarzyszeniu jest organizacja i przeprowadzanie od ponad 30 lat Konkursu Wiedzy o Wolborzu dla uczniów Szkoły Podstawowej w Wolborzu. Celem tego konkursu jest wzbudzenie w młodych ludziach zainteresowania i lepszego poznania swojej małej ojczyzny.

Pan Zenon Puchała wielokrotnie podejmował się redagowania i nadzorowania wydawnictw, których inicjatorem było Stowarzyszenie Przyjaciół Wolborza. Były to m.in. broszury związane z Wolborzem oraz publikacja „Wolbórz w latach 1983-2007. Kalendarium” (kontynuacja Kalendarza z dziejów Wolborza... S. Siniarskiego). Pan Puchała był również autorem artykułów w publikacjach wydawanych przez Stowarzyszenie- m.in. „Wybrane karty z dziejów Wolborza”, czy „Z dziejów Wolborza - Sławni Wolborzanie”.

Pan Zenon Puchała to znana postać w środowisku wolborskim. W latach 2002-2014 zasiadał w Radzie Gminy, a potem w Radzie Miejskiej, jako wiceprzewodniczący. Jest również członkiem i kronikarzem chóru parafialnego Cantate Deo.

---

dr Teresa Duda

dr Teresa Duda długoletnia prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Wolborza.

W 2023 roku Stowarzyszenie Przyjaciół Wolborza obchodził piękny jubileusz 60- lecia działalności na terenie gminy Wolbórz. Od samego początku członkowie Stowarzyszenia obrali sobie za cel pielęgnowanie tradycji, historii Wolborza i okolicy. Działali szeroko na polu kulturalno-oświatowym zmierzając do rozbudzania patriotyzmu lokalnego i wzmocnienia więzi społecznej. Zabiegali również o sprawy bieżące. To właśnie dzięki nim powstało wiele cennych inicjatyw, m.in. budowa Domu Kultury, sieć wodociągowa i gazyfikacja Wolborza. SPW było również od początku istnienia organizacją inicjatorem przywrócenia praw miejskich Wolborzowi.

Głównym działaczem i inicjatorem wszelkich przedsięwzięć organizacji był oczywiście pierwszy przewodniczący Stowarzyszenia dr n. med. Stefan Siniarski, który całe swoje życie poświęcił dla Wolborza i z nim związał zarówno pracę zawodową jako lekarz oraz pracę społeczną. Schedę po nim przejęła i została przez doktora Siniarskiego niejako namaszczona, dr Teresa Duda, która z powodzeniem pełni do dziś funkcję prezesa SPW. Od wielu lat związana jest z wolborskim środowiskiem, łącząc tak jak dr Siniarski, swoją pracę zawodową z pracą społeczną.

Wraz z kilkunastoma osobami - niezwykle zaangażowanymi członkami stowarzyszenia realizuje od lat 80. minionego wieku zadania, które przyczyniają się do zachowania dziedzictwa, popularyzacji historii Wolborza i jego promocji. Tylko w ostatnich piętnastu latach pod przewodnictwem dr Teresy Dudy udało się zrealizować inicjatywy takie jak: przeniesienie zbiorów z Izby Muzealnej w Technikum do nowo powstałego Centrum Pożarniczego, umieszczenie na placu Jagiełły płyty upamiętniającej miejsce Ratusza Wolborskiego, istniejącego w latach 1564-1832 czy też tablic, które informują o najważniejszych historycznie miejscach Wolborza. Ponadto organizowane były konferencje popularno-naukowe i spotkania o tematyce historycznej we współpracy z różnymi instytucjami w województwie łódzkim, np. z okazji 50-lecia Stowarzyszenia, 950-lecia Wolborza, które zawsze osobiście nadzorowała prezes Teresa Duda. Prezes Teresa Duda wraz z innymi członkami Stowarzyszenia chętnie podejmuje się realizacji projektów historyczno-kulturalnych dofinansowywanych ze środków zewnętrznych.